

materiaalkeuze

De meeste Nederlandse vliegeraars gaan er bij het ontwerpen automatisch van uit dat spinnaker ideaal is. Wanneer de enige eis is dat de vlieger een leven lang (en langer) mee moet gaan, is dat ook zo, maar andere materialen hebben andere voordelen.

Bijvoorbeeld PLASTIC. Geen betere delta dan een plastic delta, en ook andere modellen die voor hun vlieggedrag afhankelijk zijn van een flexibel zeil (duikelaars) doen het beter met plastic. De duurzaamheid en sterkte zijn groter dan vaak gedacht wordt en er is eigenlijk alleen bij het verpakken en vervoeren wat extra zorg nodig. Verwerken gaat als volgt: Eerst "heat-sealen", d.w.z. een doorzichtig stuk papier op de naad leggen en daar met een hete soldeerbout overheen gaan. (Enig experimenteren aanbevolen). Daarna met de naaimachine (niet te fijne steek). Voor kleine reparaties Scotch magic tape; dat veroudert niet en is praktisch onzichtbaar. Versterkingen en dergelijke worden gemaakt door er linnen plakband op te naaien. Het grootste voordeel van plastic: Het is gratis! Bij veel plasticverwerkende fabrieken geven ze de "restanten" (rollen van honderden meters) zo mee. De aanblik van plastic in de lucht is wat vlak, het heeft niet de mooie glans van spinnaker. Het flinterdunne, maar oersterke "ritselplastic" (hoge-drukpolyteen) wel, maar daar is moeilijker aan te komen.

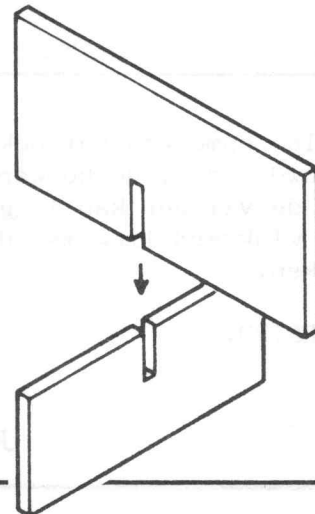
KATOEN, LINNEN etc. zie je tegenwoordig niet vaak meer in vliegers, terwijl dat vroeger toch het materiaal was. Ik vraag me af wat het verschil in vlieggedrag is tussen de originele Cody-vliegers en die moderne spinnakerdingen. Want het is natuurlijk niet zo dat je het traditionele Cody-systeem nabouwt wanneer je al begint met een andere stof voor de vliegers. Voor harde wind gaat er niets boven de een of andere doosvariant gemaakt van gewone stof (of het zou een vlakke vliegerpapieren zeskant met staart moeten zijn). De decoratiemogelijkheden zijn onbegrensd. Kijk maar eens op de markt naar de prachtige dessins die er te koop zijn. De aanblik in de lucht is heel anders dan spinnaker, zachter eigenlijk. Ik heb een geeloranje katoenen delta die bestand is tegen de hardste rukwinden.

TYVEK. Wie de voordelen van dit spul weet mag het zeggen. (Het is redelijk scheurvast, goed te plakken, te betekenen en te beschilderen en sterker dan papier of polyteen, red.). Het slijt sneller dan plastic, en je kunt het beschilderen zoveel je wilt, maar in de lucht is de vlieger toch grauw. Voor dozen is het onbruikbaar want het rekt enorm.

MYLAR. Ik heb alleen ervaring met de dikke variant die geen licht doorlaat en in de lucht dus zwart lijkt. Onder een zéér speciale stand van de zon wil een mylar-does wel eens fonkelen, maar dat is een uitzondering. Wel vrij sterk, maar het kan niet genaaid worden en een eenmaal begonnen scheur zet onvermijdelijk door.

PAPIER. Vliegerpapier is prachtig spul, goedkoop en in fraaie kleuren die in de lucht schitterend werken. Snel te plakken met tubelijm, of onder traditioneel gekleieder met behangerslijm waardoor het mooi strak komt te staan. Niet alleen vlakke vliegers, ook dozen zijn zo te maken. Ze zijn alleen niet opvouwbaar, wat voor een fietsend vliegeraar toch wel een overwegend bezwaar is. Crêpepapier is als decoratie aan of in papieren vliegers te gebruiken of als staart van een slang en is dan onverwacht sterk. Met andere papiersoorten (tekenpapier, behang, het tweede boek van Pelham) is wel leuk te experimenteren, maar ze zullen nooit een erg duurzaam model opleveren.

POLYPIEPSCHUIM. Van polypiepschuim (isolatiemateriaal bij uw doe-het-zelf-bouwmarkt) zijn de raarste doosjes te fabriceren. Lijmen of met een inschuifstelsel.

Jan Pieter Kuil
Utrecht